

Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά αναπηρία

1. Δικαιούχοι είναι τα άτομα τα οποία κρίνονται από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή ότι έχουν:

- α) Σωματική, νοητική ή ψυχική ασθένεια ή αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω,
- β) Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω, ανεξαρτήτως του διατροφικού επιδόματος,
- γ) Διαβήτη τύπου 1 ινσουλινοεξαρτώμενοι με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω.

2. Δικαιούχα πρόσωπα:

α. Τα ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα άτομα

β. Τα άμεσα ασφαλισμένα άτομα με αναπηρία, εφόσον:

- δεν ασκούν επάγγελμα και είναι εγγεγραμμένα στα Μητρώα του ΟΑΕΔ ή έχουν διακόψει την άσκηση του επαγγέλματος που ασκούσαν και δεν δικαιούνται σύνταξη ή επίδομα ή οποιαδήποτε άλλη οικονομική ενίσχυση από τον ασφαλιστικό φορέα τους, επειδή δεν πληρούν τις απαιτούμενες ασφαλιστικές προϋποθέσεις που προβλέπουν οι οικείες διατάξεις του ασφαλιστικού τους οργανισμού. Ως έλλειψη ασφαλιστικών προϋποθέσεων θεωρείται εκτός της μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης, και η τυχόν ύπαρξη οφειλής από ασφαλιστικές εισφορές του ασφαλισμένου προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές υπερβαίνουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και του άρθρου 68 του ν. 4144/2013 (Α' 88) όριο οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές.
- συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, ενίσχυσης της απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή / και εργάζονται σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του ν. 4019/2011 (Κοιν.Σ.Επ.) (άρθρο 13, ν.4331/2015 και άρθρο 34, ν.4430/2016)
- έχουν αναπηρία, η οποία οφείλεται σε ψυχική πάθηση ή νοητική υστέρηση ή συμπαθολογία ψυχικής πάθησης και νοητικής υστέρησης, με ποσοστό 50% και άνω στις ανωτέρω παθήσεις, και με **συνολικό ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω** που αναλαμβάνουν εργασία, εφόσον η ανάληψη μισθωτής απασχόλησης ή η αυτοαπασχόληση ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης και η κρίση αυτή πιστοποιείται με γνωμάτευση μονάδας ψυχικής υγείας, η οποία θα ισχύει για τρία (3) έτη, του αντίστοιχου Τομέα Ψυχικής Υγείας, σύμ-

φωνα με τα οριζόμενα στο ν. 2716/1999 (Α' 96). Τα ανωτέρω **δεν έχουν εφαρμογή** σε **συνταξιούχους** που αναλαμβάνουν μόνιμη ή με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου εργασία σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης (άρθρο 23, ν.4488/2017).

- **δεν έχουν τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις** για συνταξιοδότηση από το Ταμείο τους.

γ. Συνταξιούχοι ασφαλιστικών φορέων:

Κατά γενικό κανόνα η οικονομική ενίσχυση βαριάς αναπηρίας δεν χορηγείται στα πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν, από ημεδαπό ή αλλοδαπό φορέα κοινωνικής ασφάλισης σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή χηρείας, ανεξαρτήτως του ύψους του ποσού αυτής

Κατ'εξαίρεση:

- Η οικονομική ενίσχυση βαριάς αναπηρίας χορηγείται ολόκληρη, 313,00 ευρώ σήμερα:
 - α) στα πρόσωπα που λαμβάνουν παροχή ως ανασφάλιστοι υπερήλικες από τον ΟΠΕΚΑ και
 - β) από 1-1-2023 και εφεξής, στα ανασφάλιστα και έμμεσα ασφαλισμένα τέκνα που λαμβάνουν σύνταξη ή προσαύξηση από το δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή φορέα κοινωνικής ασφάλισης ίση ή μικρότερη από το ποσό των 337,26 ευρώ μηνιαία. Διευκρινίζεται ότι από 1-1-2023 και εφεξής δεν εξετάζεται εάν η σύνταξη και τυχόν προσαυξήσεις της που λαμβάνουν από έμμεσο δικαίωμα τα τέκνα χορηγείται λόγω της αναπηρίας τους αλλά μόνο αν το συνολικό καταβαλλόμενο μηνιαίο ποσό της (κύρια, επικουρική και προσαυξήσεις) είναι ίσο ή μικρότερο από το ποσό των 337,26 ευρώ .

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

- Υποβολή την 1-2-2023 αίτησης χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης λόγω βαριάς αναπηρίας από τον ΟΠΕΚΑ.

-Ο αιτών λαμβάνει και σύνταξη ως έμμεσα ασφαλισμένο τέκνο, συνολικού (καθαρού) καταβαλλόμενου μηνιαίου ποσού **335,00 ευρώ** .

-Επειδή το ποσό της σύνταξης που λαμβάνει από έμμεσο δικαίωμα (ως τέκνο) ο αιτών είναι μικρότερο του νέου ορίου ποσού των 337,26 ευρώ το οποίο ισχύει για αιτήσεις που υποβάλλονται από την 1-1-2023 και εφεξής, η αίτηση εγκρίνεται και χορηγείται επίδομα βαριάς αναπηρίας ποσού **313 ευρώ** μηνιαία.

δ. Τα άτομα με αναπηρία που εκτίουν στερητικές της ελευθερίας ποινές.

3. Λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης:

α. Να μην εμπίπτουν σε άλλο ειδικό πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία (π.χ. οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση, οικονομική ενίσχυση παραπληγικών–τετραπληγικών, οικονομική ενίσχυση για αιματολογικά νοσήματα κτλ).

β. Να μη λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση για την αναπηρία τους από δημόσιο φορέα της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ίση ή μεγαλύτερη από το ποσό των τριακοσίων δεκατριών (313) ευρώ μηνιαίως και από 1-1-2023 και εφεξής από το ποσό των 337,26 ευρώ μηνιαίως.

γ. Να μην περιθάλπονται, με δαπάνες του Δημοσίου, ως εσωτερικοί ασθενείς ή τρόφιμοι σε δημόσια νοσηλευτικά ή προνοιακά ιδρύματα, αντίστοιχα, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του τριμήνου.

δ. Να μην απουσιάζουν στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών.»

4. Θεσμικό πλαίσιο

1. Η αριθ. Γ4α/Φ225/οικ.161/1989 ΚΥΑ (Β´108) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Η αριθ. Π4γ/Φ225/οικ. 2866/1995 ΚΥΑ (Β´629) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Η αρ.Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10804/528/2013 (Β΄ 1189) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Δικαιολογητικά:

1. Τα άμεσα ασφαλισμένα άτομα, **βεβαίωση ΟΑΕΔ** και προκειμένου περί αυτοαπασχολούμενου, **επιπλέον βεβαίωση διακοπής εργασιών** από αρμόδια Δ.Ο.Υ.

2. Τα άτομα με αναπηρία, η οποία οφείλεται σε ψυχική πάθηση ή νοητική υστέρηση ή συμπαθολογία ψυχικής πάθησης και νοητικής υστέρησης, με ποσοστό 50% και άνω στις **ανωτέρω παθήσεις**, και **συνολικό ποσοστό 67%** και άνω που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται εφόσον η ανάληψη μισθωτής απασχόλησης ή η αυτοαπασχόληση ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης, **γνωμάτευση μονάδας ψυχικής υγείας**, η οποία θα ισχύει για **τρία (3) έτη**, του αντίστοιχου Τομέα Ψυχικής Υγείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 2716/1999 (Α΄ 96).

3. Τα άμεσα ασφαλισμένα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), τα οποία συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, ενίσχυσης της απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή / και εργάζονται σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του ν. 4019/2011 (Κοιν.Σ.Επ.), **βεβαίωση ΟΑΕΔ** από την οποία να προκύπτει **συμμετοχή στα αντίστοιχα προγράμματα ή βεβαίωση της Κοιν.Σ.Επ.**

4. Τα ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα τέκνα, τα οποία λαμβάνουν από οποιαδήποτε πηγή σύνταξη, προσαύξηση ή άλλου είδους οικονομική παροχή **για την αναπηρία τους (όχι ορφανική σύνταξη)**, ίση ή μικρότερη του επιδόματος βαριάς αναπηρίας, **βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα** από την οποία να προκύπτει το είδος της σύνταξης καθώς και το καθαρό ποσό που λαμβάνουν.

Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους ανέρχεται σε **313€ μηνιαίως**.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

α. Έλληνες Πολίτες. **Απαιτείται η προσκόμιση δελτίου αστυνομικής ταυτότητας.**

β. Υπηκόους Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). **Απαιτείται η προσκόμιση «βεβαίωσης καταγραφής πολίτη Ε.Ε.».**

γ. Πολίτες του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ε.Ο.Χ.) και των Κρατών που περιλαμβάνονται στην κυρωμένη με το ν.δ. 4017/1959 (ΦΕΚ Α 246) Ευρωπαϊκή Σύμβαση. **Απαιτείται η προσκόμιση «άδειας διαμονής σε ισχύ»**

δ. Αναγνωρισμένους πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959, ΦΕΚ Α 201), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968, ΦΕΚ Α 125). **Απαιτείται η προσκόμιση «Δελτίου αναγνωρισμένου πρόσφυγα»**

δ. Πολίτες τρίτης χώρας μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη Ε.Ε.. **Απαιτείται η προσκόμιση «άδεια διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη Ε.Ε. σε ισχύ»**

ε. Πολίτες τρίτης χώρας δικαιούχοι καθεστώτος διεθνούς προστασίας. **Απαιτείται η προσκόμιση «Δελτίου αναγνωρισμένου διεθνούς προστασίας»**

στ. Πολίτες τρίτης χώρας που τους έχει αναγνωριστεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. **Απαιτείται η προσκόμιση «άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους».**

ζ. Πολίτες των κρατών που έχουν υπογράψει σχετική με το θέμα διακρατική συμφωνία με τη χώρα μας, κυρωμένη με νόμο. **Απαιτείται η προσκόμιση «άδειας διαμονής σε ισχύ».**